

Råd och anvisningar för
UTESERVERINGAR

Delprogram om stadsmiljö i
Karlshamn

Innehåll:

Inledning	1
Vad säger lagen?	2
Tobaksrökning på uteserveringar.....	2
Utformning av uteservering i Karlshamn.....	2
<i>Lokala förutsättningar</i>	2
Placering av uteservering	3
<i>Serveringar på gator och torg</i>	3
<i>Innergårdar som alternativ</i>	3
Mått och disponering av uteservering.....	4
<i>Längd</i>	4
<i>Djup</i>	4
<i>Fri passage</i>	4
Markbehandling.....	8
Möbler.....	8
Avgränsningar; räcken och staket	8
Övriga tillbehör	9
Ansökan om tillstånd för uteservering.....	10
<i>Ansökningshandlingar</i>	10
<i>Handläggning</i>	11
<i>Avgifter</i>	11
Kontaktuppgifter.....	12

Delprogrammet har tagits fram av Stadsmiljöavdelningen och antagits av Byggnadsnämnden 2006-12-06. Reviderad 2009.

Inledning

En uteservering har en mångsidig roll i stadsmiljön. För kunder erbjuder en uteservering möjligheten att umgås över en fika och samtidigt njuta av vädret och uppleva gatulivet. Ur verksamhetsidkarens synvinkel blir den ett komplement till inneserveringen och en ökning av kapaciteten. Ur stadsmiljöaspekt är uteserveringar berikande för gatumiljön både socialt och fysiskt. En uteservering med dålig placering/utformning kan emellertid vara störande och olämplig på många sätt.

Alla ska ha glädje av stadens uteserveringar. Därför är det viktigt att utforma dem så att också funktionshindrade personer känner sig välkomna samt se till att framkomligheten på gatan inte hindras.

Den ökande mängden ansökningar för uteservering i Karlshamns innerstad gör att det krävs en rationell handläggning av dessa ärenden. Syftet med denna skrift är dels att förenkla förfarandet med tillstånd för uteserveringar, dels att ge både sökande och tillståndsinstanter riktlinjer för lämpliga helhetslösningar.

Vad säger lagen?

I de flesta fall placeras uteserveringar på gator och torg, vilket är offentliga platser. Användningen av offentliga platser regleras i Ordninglagen. För att få ha uteservering på en allmän plats krävs tillstånd från Polismyndigheten och godkännande samt avtal om hyra av allmän platsmark från kommunen.

Innan en lokal med försäljning och servering av livsmedel utökas med uteservering ska alltid kontrollmyndigheten Miljöförbundet Blekinge Väst kontaktas eftersom nytt godkännande kan behövas.

Utskänkningstillstånd för alkohol söks hos Kommunledningsförvaltningen, blankett finns att hämta på <http://www.karlshamn.se> under fliken *Blanketter*.

Tobaksrökning på uteserveringar

Från och med 1 juni 2005 ska alla inomhusserveringar (inklusive caféer, barer, nattklubbar etc) i Sverige vara helt rökfria. På uteserveringar är rökning dock tillåtet under förutsättning att uteserveringen är utformad och placerad så att luftgenomströmningen motsvarar utomhusmiljö samt att ingen rök tränger in i inomhusserveringen.

Utformning av uteservering i Karlshamn

Lokala förutsättningar

Gaturummen i centrala Karlshamn är, med några få undantag, varken speciellt breda eller plana. Husen har dessutom olika sockelhöjder och olika typer av fasadlösningar. Dessa aspekter, tillsammans med andra faktorer, ger varierande förutsättningar för placering och utformning av uteserveringar.

I vissa fall berör uteserveringarna möblering, träd, plantering, skyltar o dyl som placerats i gaturummet av en kommunal enhet, såsom Parkenheten eller Gatuenheten. Serveringsverksamheten får inte innebära åverkan på denna utrustning. Utrustningen får heller inte flyttas, ändras eller dekoreras utan tillstånd från berörd enhet. Fastighetsägaren eller ägaren till serveringen ska sköta renhållningen där kommunens sopmaskin inte kommer åt. Även brandsäkerheten ställer krav på uteserveringarnas utformning. Utrymningsvägar från angränsande lokaler får inte blockeras av lös eller fast inredning.

Placering av uteservering

Serveringar på gator och torg

En uteservering kan utformas antingen som en separat 'ö' en bit ifrån byggnaden där inneserveringen finns eller placeras precis invid byggnaden i anslutning till inneserveringen. En separat ö är möjlig där det finns en torgbildning eller inom en bred del av en gata. Ett störningsmoment i detta alternativ är att serveringspersonalen korsar passagen då de går mellan inne- och uteservering och det kan orsaka konflikter och ordningsproblem. En annan nackdel med separat uteservering är att inneserveringen ofta blir folktom när vädret är fint. Om uteserveringen placeras invid byggnaden kan den utformas så att den fungerar som en förlängning av inneserveringen, t ex med skjutbara fönsterpartier eller liknande lösningar.

Innergårdar som alternativ

Innergårdar utgör en stor men outnyttjad resurs för uteserveringar i centrala Karlshamn. Eftersom en innergård inte är en allmän plats, som gator och torg, krävs där inget tillstånd från Polismyndigheten för uteservering.

Mått och disponering av uteservering

Längd

En uteserverings längd utmed gatan bör inte överstiga inneserveringens fasadlängd. Tillstånd kan ges för längre längd om det inte skymmer angränsande butiker och andra lokaler och i övrigt inte anses olämpligt.

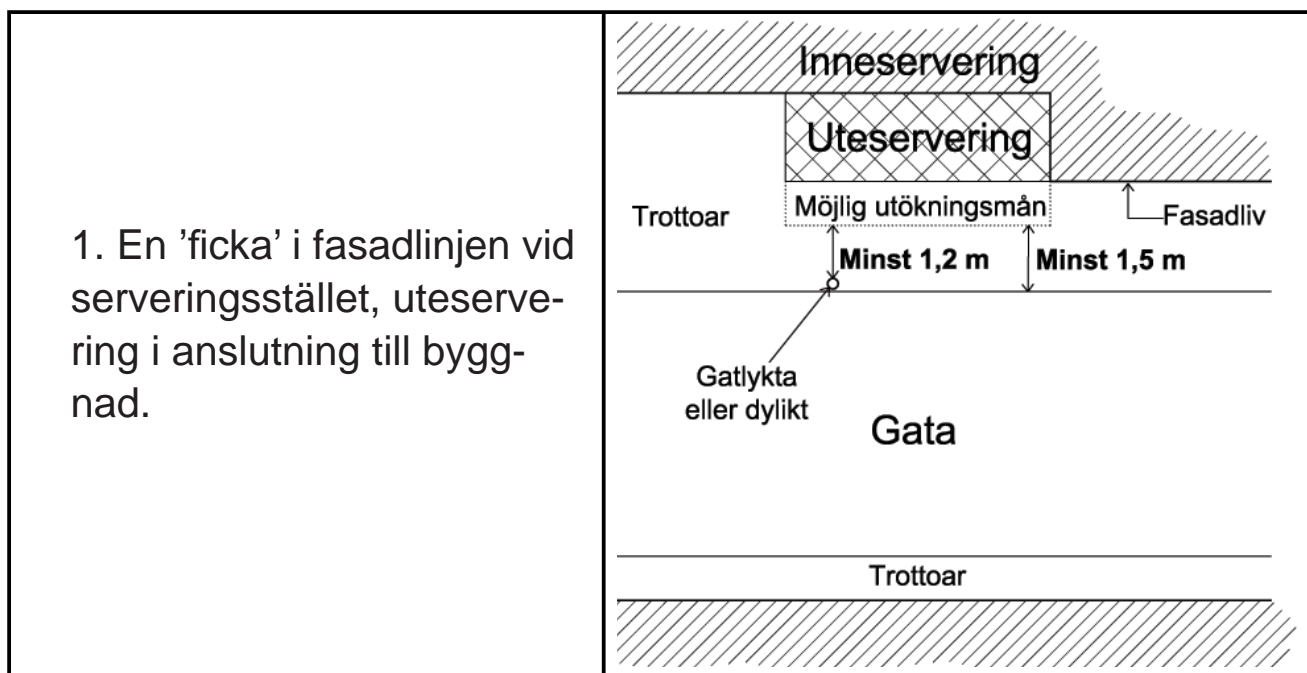
Djup

Lämpligt djup för uteserveringen beror på hur den placeras i förhållande till byggnader, gatans disponibla bredd samt eventuella begränsningar ställda av Gatuenheten m fl. För att en uteservering i direkt anslutning till en byggnad ska fungera bra bör inte djupet understiga 1,0 meter, vilket räcker för ett litet bord med två stolar. Om stolarna placeras så att gästerna sitter med ryggen mot fasaden och ansiktet mot gatan behöver djupet ökas med ytterligare minst 0,5 meter för att förbipasserande inte ska riskera att snubbla på gästernas utsträckta fötter. För djup över 3,0 meter bör särskild prövning göras ifråga om lämplighet och säkerhet vid utrymning.

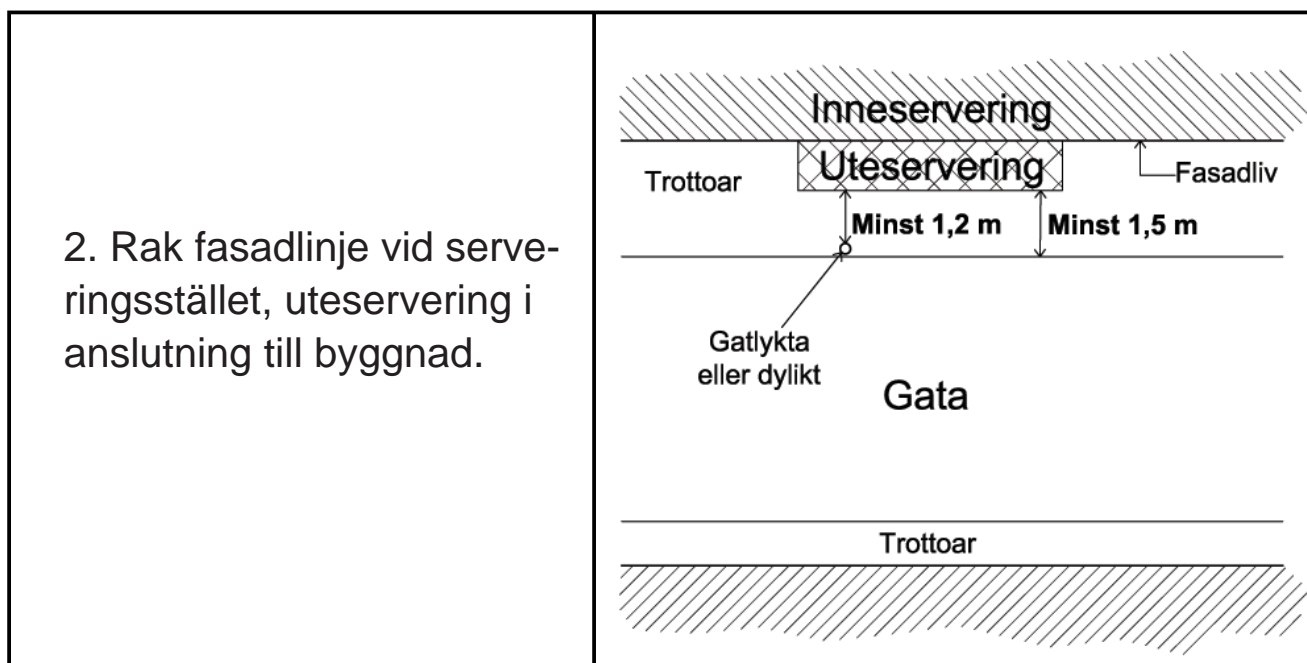
Fri passage

Uteserveringen får inte uppta större yta än att det på trottoaren finns kvar en fri passage på minst 1,5 meter till kantsten eller minst 1,2 meter till stolpe, träd eller annat föremål som tar upp trottoarytan.

Här följer måttsatta illustrationer för sex olika typlägen; tre på trafikerad gata och tre på gågata/ torg:

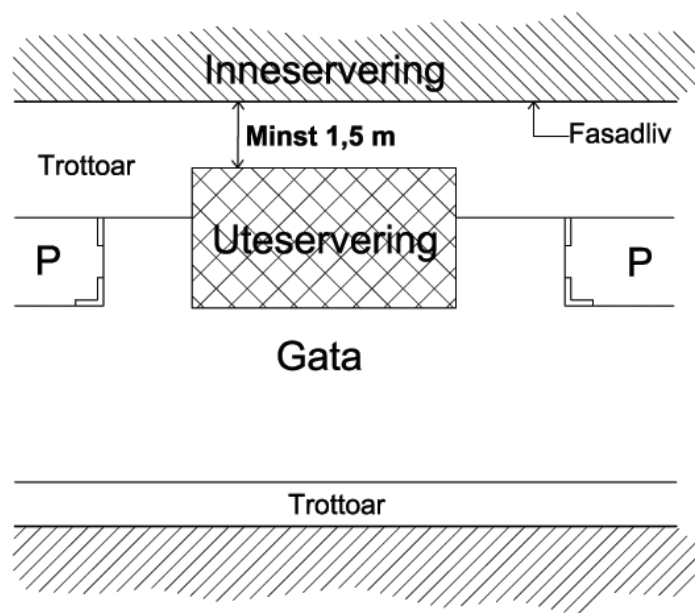

En optimal lösning för läge 1., 2., 4. och 5. är att bygga om befintliga fasadpartier till vikpartier för att förbinda uteplatsen med inneserveringen. Tänk dock på att tobaksrök från uteserveringen inte får spridas till den inre delen.

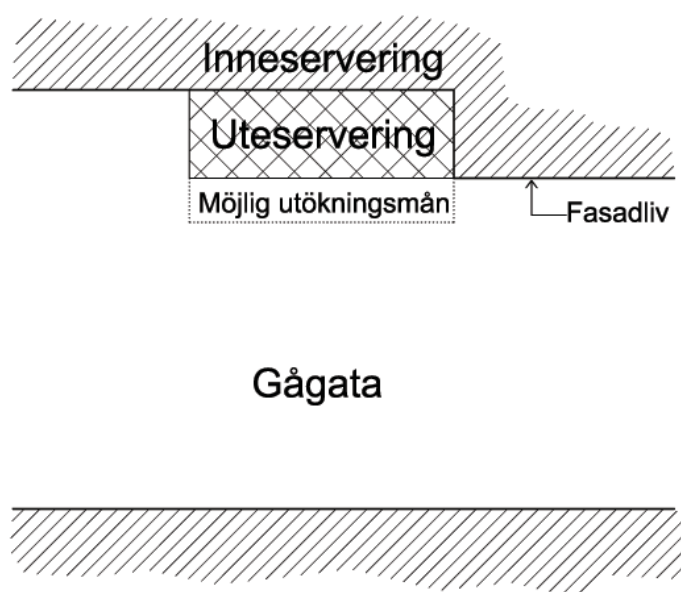
En förutsättning för att uteservering enl. läge 2. ska fungera är att trottoaren är tillräckligt bred så att möblerbar del är kvar utöver 1,5 meter till kantsten. En annan förutsättning är att lösningen inte medför någon försämring för grannar beträffande tillgänglighet och säkerhet.

3. Uteservering som separat ö, intrång i körbanan.

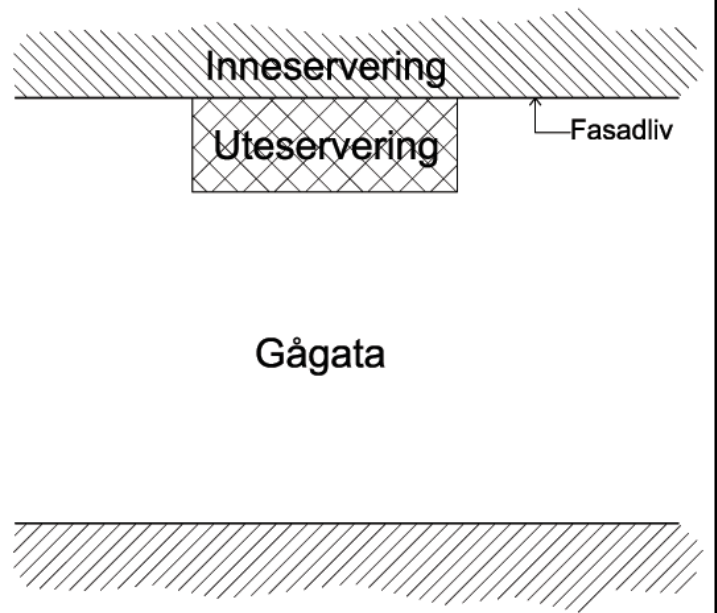

Alternativ 3. rekommenderas inte för gator med körhastighet över 30 km/h. Uteserveringen läggs på parkeringssidan Uppbyggt däck kan behövas. Förstärkt räcke ska finnas utmed körfält och p-platser. Tillfälliga farthinder kan vara ett alternativ för ökad säkerhet.

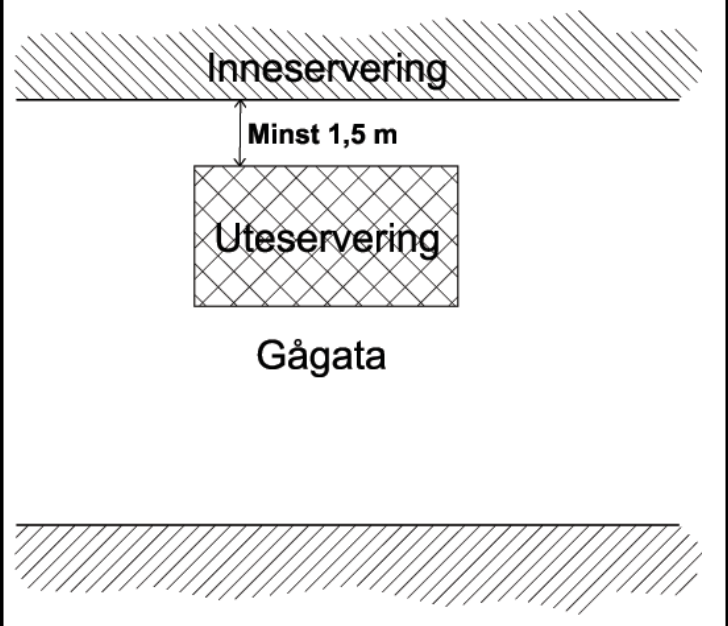
4. En 'ficka' i fasadlinjen vid serveringsstället, uteservering i anslutning till byggnad vid gågata.

5. Rak fasadlinje vid serveringsstället, uteservering i anslutning till byggnad vid gågata.

6. Uteservering som separat ö på gågata.

Markbehandling

Uteserveringar är en del av stadsrummet. Gatan med sin urbana beläggning ska användas som 'golv'. Endast i undantagsfall, om ytan där uteserveringen ska placeras lutar påtagligt, kan ett annat golv i form av en däckkonstruktion godkännas. En sådan däckkonstruktion ska vara robust men samtidigt lätt att demontera. Tillgänglighetskrav, markering för synskadade samt skydd mot olyckor ska beaktas vid utformning och utförande.

Möbler

Uteserveringens möblemang ska stilmässigt anpassas till omgivningen. Stolar och bord ska vara av god kvalitet, ha en lätt karaktär och vacker utformning. Om möblemangen är av plast ska de ha mörka diskreta kulörer.

Avgränsningar; räcken och staket

Uteserveringar ska avgränsas med någon typ av räcke eller dylikt. Vid alkoholservice ska det enligt alkohollagen finnas avgränsning runt om uteserveringen. I annat fall kan det räcka med avgränsning på kortsidorna ut från fasaden. Gränsen mellan servering och gata ska vara diskret och enkel. Uteserveringen får inte avskärmas så att den visuella kontakten mellan gata och servering försvinner. Avgränsningen kan t ex göras med nätta smidesräcken eller pollare i smide med grovt rep emellan. Form och material ska vara i samklang med kringliggande byggnader. Lämpliga färger är svart, mörkgrönt och grågrönt. Höjden får inte överstiga 1,0 meter.

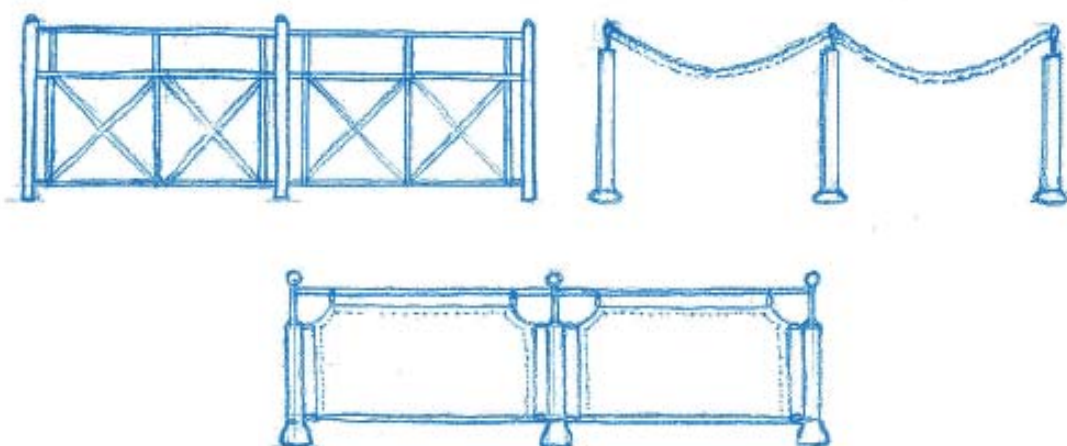
Övriga tillbehör

Små detaljer kan få stor betydelse för helhetsintrycket. Utseendet på belysningsarmaturer, blomlådor, skyltar, gasolvärmare och andra tillbehör på uteserveringen är därför också viktigt. Solavskärmning i någon form kan behövas. Parasoller och markiser är då en bra lösning eftersom de ger flexibilitet och har det lätta och luftiga uttryck som eftersträvas. De ska ha ljusa kulörer. Reklamtryck får inte finnas på solavskärmningen, dock får serveringens namn finnas. Parasoller får inte sticka ut över den allmänna marken utan ska placeras helt och hållet innanför avgränsningen.

Menyskyltar får placeras innanför uteserveringens avgränsning. Det är inte tillåtet att placera dem på den allmänna marken utanför serveringen eftersom det försämrar framkomligheten.

Används gasol för t ex terrassvärmare eller utegrill krävs tillstånd från Räddningstjänsten om mängden gasol överstiger 60 liter eller om gasolen vid någon tidpunkt hanteras eller förvaras inomhus.

Det bör finnas kundtoalett som är placerad och utformad på ett sätt som gör den tillgänglig för rörelsehindrade.

Ansökan om tillstånd för uteservering

Ansökningshandlingar

När yttermåttarna är bestämda utifrån lägets förutsättningar kan man studera placering av möbler och annan utrustning. En sådan disposition eller planlösning ligger till grund för ansökan om tillstånd.

Öppettiderna för uteserveringen anges i ansökan och ska anpassas så att den inte blir störande för omgivningen.

Följande handlingar utgör en ansökan:

- blanketten "Ansökan om tillstånd jämlikt ordningslagen" (kan hämtas på www.polisen.se) , ifylld och undertecknad
- planritning, skala 1:50, med ovannämnd disposition samt närmaste delen av berörd byggnad
- fasad/ er, skala 1:50, där höjder på räcke/ avskärmning, parasoller m m redovisas
- eventuellt även foton, om sådana kan förtydliga ansökan. Det kan vara på läget eller på referensobjekt.

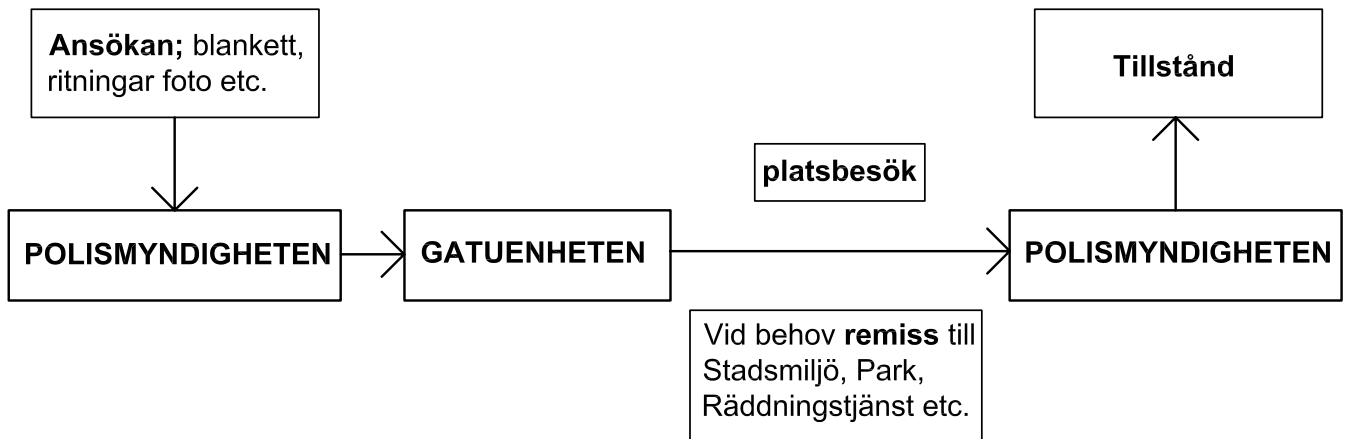
Ansökan skickas till: **Polismyndigheten i Blekinge län,
Box 315
371 25 KARLSKRONA**

Polismyndigheten samråder med kommunens gatuenhet, som gör en besiktning på platsen. Om utformningen inte följer riktlinjerna kan gatuenheten neka uthyrning av den allmänna platsmarken. Gatuenheten samråder även med stadsmiljöavdelningen.

Nytt tillståndet skall sökas varje år!

Gatuenheten kan säga upp hyresavtalet för den allmänna platsmarken.

Handläggning

Avgifter

Polismyndigheten tar ut en avgift för handläggandet av ärendet. Till kommunen betalas hyra för användandet av den allmänna platsmarken.

Kontaktuppgifter

Samhällsbyggnadsförvaltningen
(Parkenheten, Gatuenheten, Stadsmiljöavdelningen)
Rådhuset
374 81 Karlshamn

Telefon: (växel) 0454-810 00

Polismyndigheten Blekinge
Box 315
371 25 Karlskrona

Telefon: 0455-114 14

Miljöförbundet Blekinge Väst
Klostergatan 1
294 80 Sölvesborg

Telefon: (Sölvesborgs kommunväxell) 0454-81 60 00

Räddningstjänsten
Rörvägen 3
374 32 Karlshamn

Telefon: 0454-30 51 000

www.karlshamn.se